

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 19 mei 2020

Onderwerp: Jaarstukken 2019

Kenmerk: 1428580/1428624

Bijlagen:

Jaarstukken 2019

1. Inleiding

Via de jaarstukken 2019 legt het college verantwoording af over het gevoerde beleid en de behaalde output van het jaar 2019. Provinciale Staten controleren of dit is gebeurd binnen de kaders zoals geformuleerd in de begroting 2019 en bijgesteld in begrotingswijzigingen.

De jaarstukken hebben wettelijk dezelfde structuur als de begroting. Dit betekent dat wij rapporteren over de 7 beleidsinhoudelijke programma's en het programma "financiën", zoals die in de begroting 2019 waren opgenomen.

Status controle externe accountant

De accountantscontrole is inhoudelijk afgerond en de accountant heeft mondeling akkoord gegeven bij de verzending van deze stukken. Op dit moment loopt nog de externe review op het accountantsdossier bij de accountant. De accountant verwacht eind mei het concept accountantsrapport en de controleverklaring gereed te hebben. Deze wordt besproken in de rekeningencommissie van 8 juni in aanwezigheid van de accountant. Het definitieve accountantsrapport en de controleverklaring en de bestuurlijk reactie vanuit GS zullen tijdig voorafgaand aan de vaststelling van de jaarrekening, voorzien op 29 juni a.s. aan u worden toegezonden.

Deze voordracht bevat een analyse op hoofdlijnen van de financiële ontwikkelingen in 2019, het rekeningresultaat en het voorstel tot resultaatbestemming. De inhoudelijke toelichtingen en analyses zijn te vinden in de jaarstukken zelf.

De jaarstukken zijn vanaf 26 mei ook als webversie te benaderen via <http://financien.noord-holland.nl/>

2. Financieel resultaat

Begroot en gerealiseerd resultaat per programma (x € 1.000)

<i>Programma</i>	<i>Begroot resultaat</i>	<i>Gerealiseerd resultaat</i>	<i>Vershil</i>	
1. Openbaar bestuur	22.170	18.391	3.779	Voordelig
2. Bereikbaarheid	503.760	484.097	19.663	Voordelig
3. Water	18.983	18.829	154	Voordelig
4. Milieu	71.664	76.864	-5.201	Nadelig
5. Ruimte	102.498	101.947	551	Nadelig
6. Groen	70.427	63.098	7.329	Voordelig
7. Cultuur en erfgoed	22.019	21.486	533	Voordelig
8. Financiën en bedrijfsvoering	-807.856	-820.346	12.489	Voordelig
Totaal Provincie Noord-Holland	3.664	-35.634	39.297	Voordelig

Toelichting

Het rekeningresultaat 2019 bedraagt € 35,6 miljoen voordelig. Het begrote resultaat na de laatste begrotingswijziging bedroeg € 3,7 miljoen nadelig. Dit betekent dat het resultaat € 39,3 miljoen voordeliger is dan verwacht bij de laatste begrotingswijziging. Hieronder worden de belangrijkste oorzaken benoemd voor het verschil tussen het begrotingssaldo na de laatste begrotingswijziging en het resultaat in de jaarrekening:

1. *Vrijval balanspost Reservering parallelle kaagbaan (€ 18,6 mln. voordelig)*

In 2009 hebben de provincie Noord-Holland, de gemeente Haarlemmermeer, Schiphol en het toenmalige Ministerie van Verkeer en Waterstaat een overeenkomst (overeenkomst voorwaarden aanleg Boerenlandvariant N201) gesloten, waardoor de Boerenlandvariant (BLV) tijdelijk over (een deel van) het gebied, dat gereserveerd is voor een mogelijk toekomstige parallelle Kaagbaan, is komen te liggen. Deze overeenkomst is geëindigd per 1 januari 2019. Naar aanleiding van het vervallen van de overeenkomst heeft de minister van Infrastructuur en Waterstaat aan de hiervoor genoemde partijen een brief gestuurd. Gedeputeerde Staten hebben in hun reactie daarop aangegeven, onder de volgende voorwaarden, wel in overleg te willen treden over besteding van de vrijgekomen middelen van 18,6 miljoen euro ten behoeve van de verbetering van de bereikbaarheid van Schiphol:

- Het Rijk draagt ook bij aan eventuele maatregelen ter verbetering van de bereikbaarheid van Schiphol;

- Als partijen op 1 januari 2020 geen overeenstemming hebben bereikt over de besteding van de niet tot besteding komende middelen wordt het overleg beëindigd en kunnen partijen hun middelen naar eigen inzicht besteden.

Het Rijk heeft nooit gereageerd op deze brief en overleg heeft daarom ook niet plaats gevonden. Er is dus ook geen overeenstemming bereikt. De reservering op de balans valt daarom vrij in het resultaat. In de brief van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten hierover staat dat op het moment dat wordt voorgesteld een andere invulling te geven dan aan de doelstelling waarvoor dit N201 –krediet beschikbaar werd gesteld, dit alternatieve voorstel aan Provinciale Staten voor wordt gelegd en dat deze middelen dan terug vloeien naar de algemene middelen. Op dit moment is een voorstel voor een alternatieve besteding van de middelen in voorbereiding. Conform afspraken wordt dit voorstel in de loop van 2020 aan Provinciale Staten voorgelegd. Voorstel bij de resultaatbestemming is om de middelen daarom te storten in de reserve Ontwikkelen provinciale infrastructuur, totdat wij, conform aankondiging in de brief van 5 juni 2019, een voorstel tot besluitvorming over de middelen aan PS hebben voorgelegd.

2. *Afrekeningsverschillen voorgaande jaren (€8,3 mln. voordelig).*

Na afloop van het boekjaar 2018 is gebleken dat er sprake is van € 8,3 mln. minder lasten dan opgenomen in voorgaande jaarrekeningen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door lager vastgestelde subsidies ten laste van de in 2019 opgeheven reserves (€ 5,9 mln.). In het jaar waarin een subsidie wordt verleend, nemen we de toegezegde maximale provinciale bijdrage volledig als last. In sommige gevallen blijken de kosten van realisatie lager uit te vallen, waardoor bij de vaststelling van de subsidie ook de provinciale bijdrage lager wordt vastgesteld dan dit maximumbedrag. Als die vaststelling in een later jaar plaatsvindt dan de verlening leidt dit in een volgende jaarrekening tot een positief afrekeningsverschil. In de derde begrotingswijziging 2019 is hierover het volgende opgenomen: 'Het is mogelijk dat in de toekomst nog bedragen terugkomen die oorspronkelijk uit de oude reserves kwamen, bijvoorbeeld omdat subsidies lager worden vastgesteld. Om niet nog jaren te blijven zitten met de oude reserves zullen deze transparant worden toegevoegd aan de algemene middelen'

3. *Vrijval voorziening uittreding Goois Natuurreservaat. (€ 6,5 mln. voordelig)*

Bij de jaarrekening 2018 is een voorziening getroffen voor de uittreding van de provincie uit het Goois Natuurreservaat ter hoogte van € 6,5 miljoen op basis van de beschikbaar gestelde afkoopsom. De onderhandelingen over de voorwaarden voor de uittreding lopen op dit moment nog en de in 2019 beschikbaar gestelde afkoopsom is op basis van de verslagleggingsregels in het BBV op dit moment onvoldoende als onderbouwing voor de voorziening. Om deze reden valt de gehele voorziening vrij. Wij stellen uw Staten voor om de middelen via de resultaatbestemming wel beschikbaar te houden voor de uittreding uit het Goois Natuurreservaat in een nieuw in te stellen bestemmingsreserve.

4. *Subsidie Boerenverdrietsluis (€ 6 mln. voordelig)*

De subsidie t.b.v. de Boerenverdrietsluis van € 6 mln. stond begroot in 2019 maar schuift door naar 2020. Deze middelen vallen in 2019 daarom vrij in het rekeningresultaat en

worden middels een uitgestelde intentie, conform de eerste begrotingswijziging 2020, doorgeschoven naar 2020.

5. *Capaciteitskosten (€ 5,4 mln. nadelig)*

Betreft een overschrijding van de capaciteitskosten die worden toegerekend aan de exploitatie met € 5,4 mln. De belangrijkste oorzaak hiervoor is dat een verschuiving heeft plaatsgevonden. Er is minder capaciteit toegerekend aan investeringsprojecten en deze uren komen in plaats daarvan ten laste van de exploitatie. Hierdoor ontstaat er een nadeel op de capaciteitskosten in de exploitatie. Een nadere toelichting op de capaciteitskosten is te vinden in de paragraaf bedrijfsvoering van het jaarverslag

6. *Hogere uitkering Provinciefonds (4,5 mln. voordelig)*

In de decembercirculaire van het provinciefonds is bekend geworden dat er in december 2019 extra geld wordt ontvangen in de vorm van decentralisatie-uitkeringen voor MKB Innovatiestimulering Topsectoren (€ 1,8 miljoen), Regionale Energiestrategieën (€ 1,7 miljoen), Garantiefonds geothermie (€ 1,5 miljoen), Versnelling Flexwonen (€ 250.000) en Regionale financieringstafels (€ 59.000). Omdat het niet meer mogelijk was de middelen voor deze taken nog in december uit te geven, vallen deze vrij in het resultaat over 2019. Omdat de gelden voor specifieke doelen zijn ontvangen, stellen wij voor deze via een geoormerkte storting in de algemene reserve over te hevelen naar de begroting 2020 om, als wij van mening zijn dat uitgaven voor deze taken echt nodig zijn, in het komende jaar deze taken te kunnen uitvoeren. De algemene Uitkering van het provinciefonds valt 0,8 mln. lager uit dan begroot.

7. *Voorziening bodemsanering Parnassia (€ 2,5 mln. nadelig)*

Het voormalig provinciaal ziekenhuis (voormalig eigendom provincie) is in 1993 verkocht aan de Parnassia groep. De grond is verontreinigd. De provincie is wettelijk inhoudelijk en financieel aansprakelijk voor het saneren van de verontreinigde grond. Bij de uitwerking van het saneringsplan bleken de kosten hoger dan eerder is ingeschat, daarnaast kan de btw niet worden gecompenseerd zoals destijds werd verondersteld. Op basis van de geschatte kosten voor de sanering is er een voorziening van € 2,5 mln. ingesteld.

Overige verschillen

In hoofdstuk '5.1 – overzicht van baten en lasten en toelichting' van de Jaarstukken is per programma een volledige specificatie en toelichting te vinden van de verschillen groter dan € 250.000 tussen de actuele begroting en de realisatie.

3. Voorstel tot resultaatbestemming

Het resultaat voor bestemming bedraagt € 35,6 miljoen positief (zie onderstaande tabel nr. 0).

Wij stellen uw Staten voor om dit positieve resultaat als volgt te bestemmen.

#	Omschrijving	Bedrag (x €1.000,-)
0	Rekeningresultaat 2019 voor resultaatbestemming	-35.634
1	Storten vrijgevallen middelen parallelle kaagbaan in de reserve Ontwikkelen provinciale infrastructuur	18.572
2	Storting vrijgevallen middelen uit de voorziening Goois Natuurreservaat in de reserve Uittreding Goois Natuurreservaat	6.501
3	Storting in de algemene reserve t.b.v. Uitgestelde intenties	6.566
4	Storting in de algemene reserve van de ontvangen Decentralisatie uitkeringen	5.381
5	Aanvullende onttrekking vanuit de bestemmingsreserve EU projecten landbouwsubsidies en MKB	-3.046
6	Onttrekking reserve Bodemsanering ten behoeve van de bodemsanering Parnassia	-1.280
7	Storting restant rekeningresultaat in de algemene reserve	2.939
8	Saldo	0

1. *Storting vrijgevallen middelen parallelle kaagbaan in de reserve Ontwikkelen provinciale infrastructuur*

Zie punt 1 onder de toelichting op het financieel resultaat. Voorgesteld wordt de vrijgevallen reservering ten behoeve van de parallelle kaagbaan te storten in de reserve Ontwikkelen provinciale infrastructuur

2. *Storting vrijgevallen middelen uit de voorziening Goois Natuurreservaat in de reserve Uittreding Goois Natuurreservaat.*

Zie punt 3 onder de toelichting op het financieel resultaat. Voorgesteld wordt de reeds gevormde voorziening om te zetten in een reserve om de middelen wel beschikbaar te houden voor de uittreding uit het Goois Natuurreservaat. In deze voordracht is een concept instellingsbesluit opgenomen voor de nieuw te vormen reserve.

3. *Uitgestelde Intenties*

Bij de Eerste Begrotingswijziging 2020 is voor € 13,8 mln. aan uitgestelde intenties

opgenomen. Hiervan moet € 6,5 mln. nog via het jaarrekeningresultaat doorgeschoven worden naar de begroting voor 2020. Het betreft met name de uitgestelde subsidie aan de boerenverdietsluis (6 mln.) die doorschuift van 2019 naar 2020.

4. *Decentralisatie-uitkeringen*

In de decembercirculaire provinciefonds 2019 heeft de provincie € 5,4 miljoen van het Rijk ontvangen. Dit zijn decentralisatie-uitkeringen die in 2019 niet meer besteed zijn en daarom geormerkt vrijvallen in het resultaat van 2019. Dit bedrag van € 5,4 mln. zal vervolgens bij de tweede begrotingswijziging 2020 weer toegevoegd worden aan de begroting van 2020 om de activiteiten waarvoor de middelen aan ons zijn verstrekt uit te kunnen voeren.

5. *Aanvullende onttrekking bestemmingsreserves*

De uitgaven binnen het programma Ruimte waarvoor dekking aanwezig is binnen de reserve MKB en de reserve Europese projecten landbouwsubsidies zijn hoger dan begroot. Omdat PS deze hogere onttrekking nog niet geautoriseerd hebben in de actuele begroting is deze niet verwerkt in de jaarrekening. We stellen u voor de middelen via resultaatbestemming alsnog te onttrekken aan de betreffende reserves.

6. *Onttrekking reserve Bodemsanering inzake vorming voorziening Parnassia*

Voor de bodemsanering Parnassia is een voorziening getroffen van € 2,5 mln. Zie ook punt 7 onder de toelichting op het financieel resultaat. Een bedrag van € 1,3 mln. was reeds gereserveerd voor de betreffende bodemsanering in de reserve bodemsanering. Via resultaatbestemming stellen we PS voor om dit bedrag te onttrekken aan de reserve Bodemsanering.

7. *Resultaat na bestemming*

Na instemming met bovenstaande resultaatbestemming zal het resterende positieve resultaat € 2,9 miljoen bedragen. Voorstel aan U is om deze middelen aan de algemene reserve toe te voegen.

4. **Financiële ontwikkelingen**

De belangrijkste financiële ontwikkelingen in de jaarrekening 2019 zijn:

- Er is sprake van onderbesteding van circa €111 miljoen op de uitgaven. Het betreffen voornamelijk begrote uitgaven vanuit de bestemmingsreserves waardoor deze middelen niet vrijvallen in het resultaat maar beschikbaar blijven in de bestemmingsreserves. Zie voor een analyse van deze onderbesteding de toelichting op de rekening in 1 oogopslag in de jaarrekening en de volledige verschillenanalyse in hoofdstuk 5.1 – Overzicht van baten en lasten en toelichting.

- Er is sprake van een toename van de Materiele Vaste Activa in wegen en vaarwegen van circa 100 mln. onder gelijktijdige afname van het saldo schatkistbankieren.

5. Financiële hygiëne

Vorig jaar is, mede naar aanleiding van de ervaringen in het jaarrekeningtraject 2018 het programma Financiële Hygiëne opgestart. De afgelopen tijd heeft dit binnen de organisatie veel aandacht en prioriteit gekregen. Doel van het programma Financiële Hygiëne is om te komen tot:

- een betere interne beheersing en budgethouderschap;
- minder fouten in de administratie
- snelle en actuele informatievoorziening richting organisatie en bestuur
- een soepel jaarrekeningtraject 2019 en verdere jaren

Het programma is in september 2019 gestart. Bij de start en tussentijds is ook de Rekeningencommissie hierover via een presentatie geïnformeerd. Verschillende zaken zoals de herimplementatie van het financiële pakket, budgethoudergesprekken, financiële informatievoorziening, processen, interne controle en de voorbereiding voor de accountantscontrole zijn sterk verbeterd. Bij de accountantscontrole 2019 zien we daar nu de eerste resultaten van. De accountantscontrole is soepel verlopen en het aantal vragen en aanvullende acties is beperkt geweest. Daarmee kunnen we nu ook conform de bestuurlijke planning de stukken aan u aanbieden.

Verdere borging van alle opgestarte trajecten is nog wel noodzakelijk. Daarom zal dit programma ook in 2020 en 2021 gecontinueerd worden.

6. Afsluiten kredieten

In verband met de afronding van de werkzaamheden en overdracht van de projecten naar beheer stellen we u voor de volgende PMI-kredieten af te sluiten:

- N241, Herinrichting kruispunt Langereis;
- N242-19 Aanpassing N242, gedeelte N504-Leijerdijk, inclusief parallelweg (oude N242), gemeenten Langedijk en Heerhugowaard;

Kredieten Grond

krediet Aankoop Grond

Op 8 mei 1990 heeft PS ingestemd met voordracht 27 om een krediet voor aankoop grond te verlenen van 15,6 miljoen gulden. Bij de 4^e begrotingswijziging 1994 is dit aangepast naar € 9.076.000 gulden. Omdat er nauwelijks gebruik wordt gemaakt van dit krediet en er ook een

krediet strategische grondaankopen is, wordt momenteel voorgesteld om het krediet op te heffen.

Krediet Grondbeheerbank

De Grondbeheerbank is opgeheven. Daardoor is het krediet ook niet meer nodig en kan dus worden opgeheven. Met het vaststellen van het Programma Natuur 2019–2023 (PS 19–11–2018) is besloten tot het afbouwen van de grondbanken. Daardoor is het krediet ook niet meer nodig en kan dus worden opgeheven.

7. Instellingsbesluit reserve Uittreding Goois Natuurreservaat

Reserve Uittreding Goois Natuurreservaat	
Functie	Doelgerichte bestemmingsreserve
Bestemming	Reserveren van middelen voor de uittreding uit het Goois natuurreservaat.
Operationeel doel	6.2.1
Voeding	De reserve wordt volledig gevoed vanuit de in 2018 getroffen voorziening voor de uittreding Goois Natuurreservaat. Het betreft een bedrag van € 6.501.420
Looptijd	Onbepaald
Maximale hoogte	De maximale hoogte van de reserve wordt bepaald door de door PS vastgestelde stortingen ten behoeve van de dekking van het doel van de reserve.

8. Proces en procedure

Wij zenden de jaarstukken 2019 na vaststelling door Provinciale Staten conform artikel 204 van de Provinciewet aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

9. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

dhr. A.Th.H. van Dijk, voorzitter

mw. R.M. Bergkamp, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit

Nr. 22-2020

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 19 mei 2020;

besluiten:

1. De jaarstukken 2019 vast te stellen;
2. Conform het bijgevoegde instellingsbesluit de bestemmingsreserve Uittreding Goois Natuurreservaat in te stellen;
3. De volgende bedragen uit het totale voordelige jaarrekeningresultaat van € 35.633.625 te bestemmen:
 - a. De € 18.571.965 vrijgevallen middelen vanuit de reservering voor de parallelle kaagbaan te storten in de reserve Ontwikkelen provinciale infrastructuur;
 - b. De € 6.501.420 vrijgevallen middelen vanuit de voorziening financiële risico's te storten in de reserve Uittreding Goois Natuurreservaat
 - c. € 6.566.000 voor uitgestelde intenties uit 2018 geoormerkt te storten in de Algemene reserve
 - d. € 5.381.000 voor decentralisatie-uitkeringen geoormerkt te storten in de Algemene reserve

- e. € 1.865.784 te onttrekken aan de bestemmingsreserve Europese projecten landbouwsubsidies
 - f. € 1.180.311 te onttrekken aan de bestemmingsreserve MKB
 - g. € 1.280.000 te onttrekken aan de reserve bodemsanering ter dekking van de getroffen voorziening voor de bodemsanering Parnassia
 - h. Het resterende voordelig rekeningresultaat van € 2.939.336 toe te voegen aan de Algemene reserve
- 4. De volgende PMI-kredieten af te sluiten
 - a. N241, Herinrichting kruispunt Langereis
 - b. N242-19 Aanpassing N242, gedeelte N504-Leijerdijk, inclusief parallelweg (oude N242), gemeenten Langedijk en Heerhugowaard
 - 5. Het krediet Aankoop grond af te sluiten
 - 6. Het krediet Grondbeheerbank af te sluiten

Haarlem, 29 juni 2020

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, statengriffier